

(...) Figyelemmel átforgattam
A történet lapjait,
S fontolóra vette lelkem,
Amüt e hon végbevitt.
S mit találtam ott fölírva
Századok bötűivel?
Azt találtam, hogy e nemzet
Életet nem érdemel. (...)

Petőfi Sándor: A magyar nemzet
Pest, 1845. január

Petőfi, Kölcsey, Vörösmarty, Berzsenyi és a magyar felvilágosodást követően alkotó számos nagy írónk művészetében megjelenik a hegeli nemzethalál-vízió. Jogos-e ez a kiábrándultság, ez az elfordulás a VIII. századi eszméktől? A magyar kultúra halála vajon tényleg megújítható?

A zEpic! csapat a Nemzeti Színház történetén keresztül szeretné olvasóit a Petőfi versében megfogalmazódott állítás ellenkezőjéről meggyőzni. A magyar nemzet története során ugyanis mindig éltek olyan kiemelkedő alakok, akik életüket áldozták a kultúra megmentéséért, fenntartásáért, korszerűsítéséért.

1781-ben járunk. **Bessenyei György**, a magyar felvilágosodás kiemelkedő alakja színháztörténeti szempontból is fontos lépést tett; a „Magyar néző” című röpiratában megfogalmazza az anyanyelven folyó játékszíni mesterség

fontosságát. Kijelenti, hogy szükség van színházra, valamint leírja annak Horatius szellemében megfogalmazott feladatait; hogy a nézőket - a népet - egyszerre tanítsa és gyönyörködtesse.

1790-ben **Kelemen László, Ráday Pál** pártfogásával, **Kazinczy Ferenc** buzdítására megalapította az első magyar színtársulatot, melynek példáját a következő évek során országszerte követték.

Ezeket a lépéseket mind-mind magyar emberek tették meg, a magyar kultúráért. A nyelvújítók sikerrel jártak, a színházi élet pedig fellendült, a következő századot méltán nevezhetjük fénykorának.

A budapesti Nemzeti Színház 1837-ben kezdte meg működését. Fennmaradása és sikeres működése számos kiváló ember nevéhez köthető.

Szigligeti Ede és **Paulay Ede** igazgatása alatt megfogalmazódott a színház eszmei programja is.

„Erősen meg vagyok én arról győződve, hogy nálunk a színészetnek nemzeti feladata is van! [...] De arról is meg vagyok győződve, hogy a színészet csak úgy lehet a nemzetiségnek annak idejében erős támasza, ha elsősorban a művészet eszménye felé törekszik [...]” (Paulay Ede)

Szkalnitzky Antal terve

Az első pesti épület 1870-es évekbeli korszerűsítése **Szkalnitzky Antal** nevéhez fűződik. Az évek során a színház többször is költözésre kényszerült. Több pályázat is lezajlott, a támogatók száma is növekedett, például **Gobbi Hilda** színésznő is hozzájárult az új színház építési költségeihez. Végül 1999-ben megkezdte működését az Új Nemzeti Színház Megvalósítási Iroda **Schwajda György** miniszteri biztos vezetésével.

További nevek...

Fedák Sári, Újházy
Ede, Odry Árpád,
Blaha Lujza, Csontos
Gyula, Bajor Gizi,
Somlay Artúr, Major
Tamás, Gobbi Hilda,
Töröcsik Mari,
Csehalmi György,
Sinkovits Imre,
Eperjes Károly,
Csomós Mari, Garas
Dezső, Mádi Szabó,
Tolnai Klári, Vas Éva

(...)

És most megkérnénk olvasónkat, hogy nézzen végig a sok-sok kiemelt néven, valamint az utolsó képen. Mindegyikük hozzájárult ahhoz, hogy a mai Nemzeti Színház működhessen. Több válsághelyzetben is kiálltak a kultúra fenntartása mellett, ezért igyekeztünk egy olyan dátumot választani a Nemzeti Színház napjává, amely mindegyikükhöz köthető.

Mégis mi a közös ezekben az emberekben? Mind magyarok, akik magyarokért tettek. Mindezek fényében méltán köthetjük a Nemzeti Színház napját **március 15-**éhez, a magyar forradalom és szabadságharc emléknapjához. Ugyanis nincsen nemzeti színház, ha nincsen nemzet, aki ezt igényli és tesz érte; ezáltal a forradalom sikere a színház sikere is. Ez egy olyan szimbiózis, amit lehetetlen szétválasztani. Nem véletlenül nyitotta meg kapuit ezen a napon a Nemzeti Színház új épülete 2002-ben, és az 1848-as **forradalmi tömeg** sem véletlenül vonult ide, rendkívüli műsorként, kokárdában megtekinteni a Bánk Bánt; a **magyar nemzet** előtt rótták le hűségüket.